

TÁI HOANG DÃ

GIẤC MƠ HAY HIỆN THỰC?

Trình bày: Nguyễn Văn Thái

Giám đốc Trung tâm bảo tồn ĐVHD tại Việt Nam

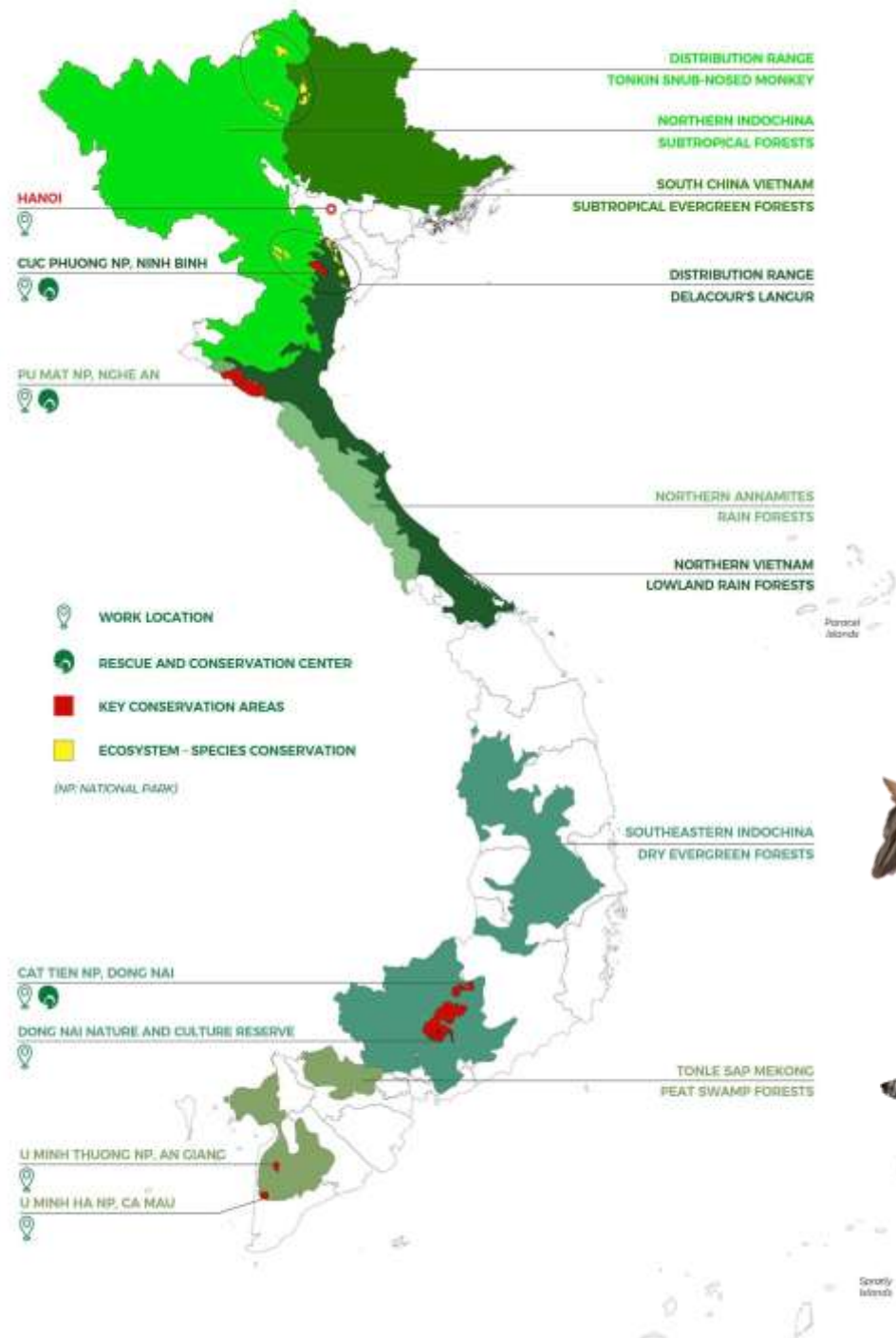
(Save Vietnam's Wildlife)

thai@svw.vn

Giới thiệu về SVW

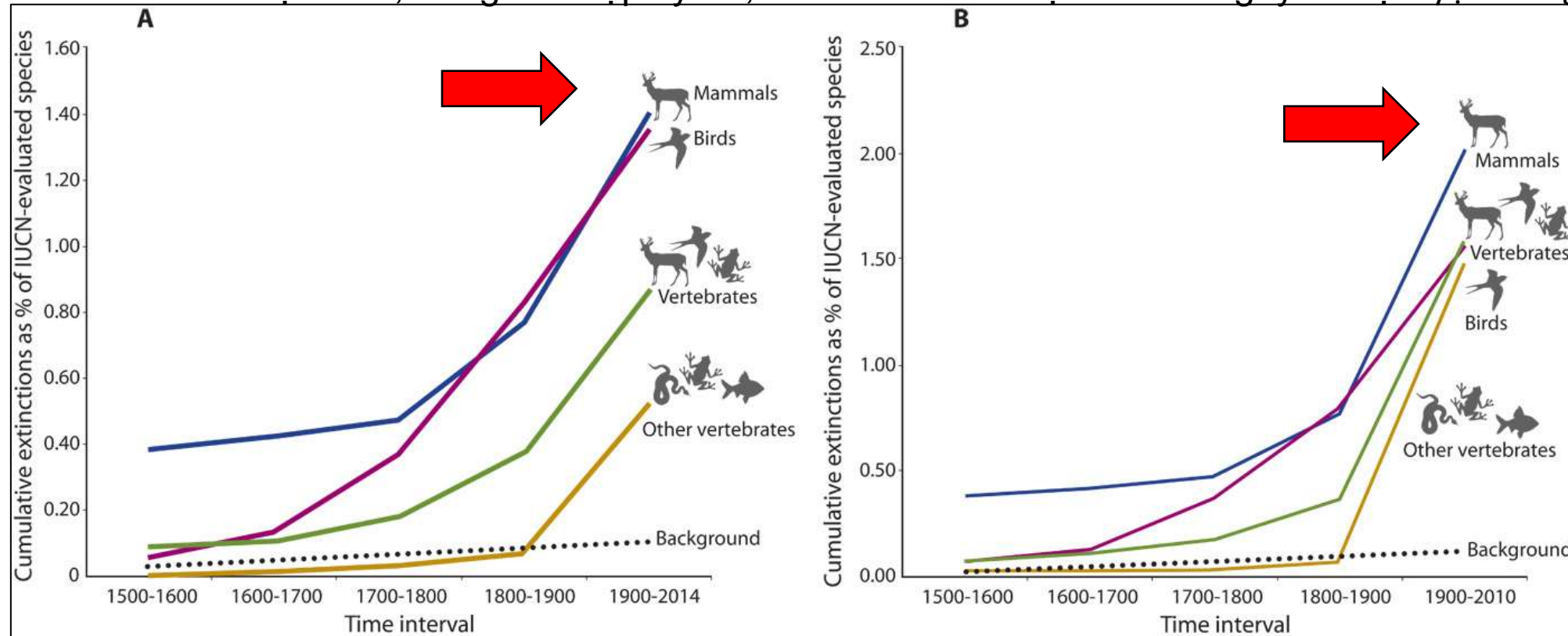
- ✓ Tổ chức phi lợi nhuận tại Việt Nam
- ✓ Sứ mệnh:
"Đẩy lùi sự suy thoái hệ sinh thái, bảo vệ môi trường sống hoang dã, và dẫn dắt nỗ lực phục hồi các loài nguy cấp tại Việt Nam."
- ✓ 90 nhân viên
- ✓ Hợp tác với 6 khu bảo tồn và các địa điểm trọng tâm loài khác với diện tích 300.000 ha.
- ✓ Hợp tác với 3 trung tâm cứu hộ và bảo tồn, đồng thời hỗ trợ Mạng lưới Cứu hộ Động vật Hoang dã Việt Nam.

“Cuộc đại tuyệt chủng lần thứ 6” với 75% các loài ĐVHD trên cạn đã bị suy giảm trong 50 năm qua

Dưới tác động của con người đang đẩy nhanh gấp 1000 lần tốc độ tuyệt chủng do chọn lọc tự nhiên. Theo dự đoán, trong vài thập kỷ tới, sẽ có ít nhất 1 triệu loài có nguy cơ bị tuyệt chủng.

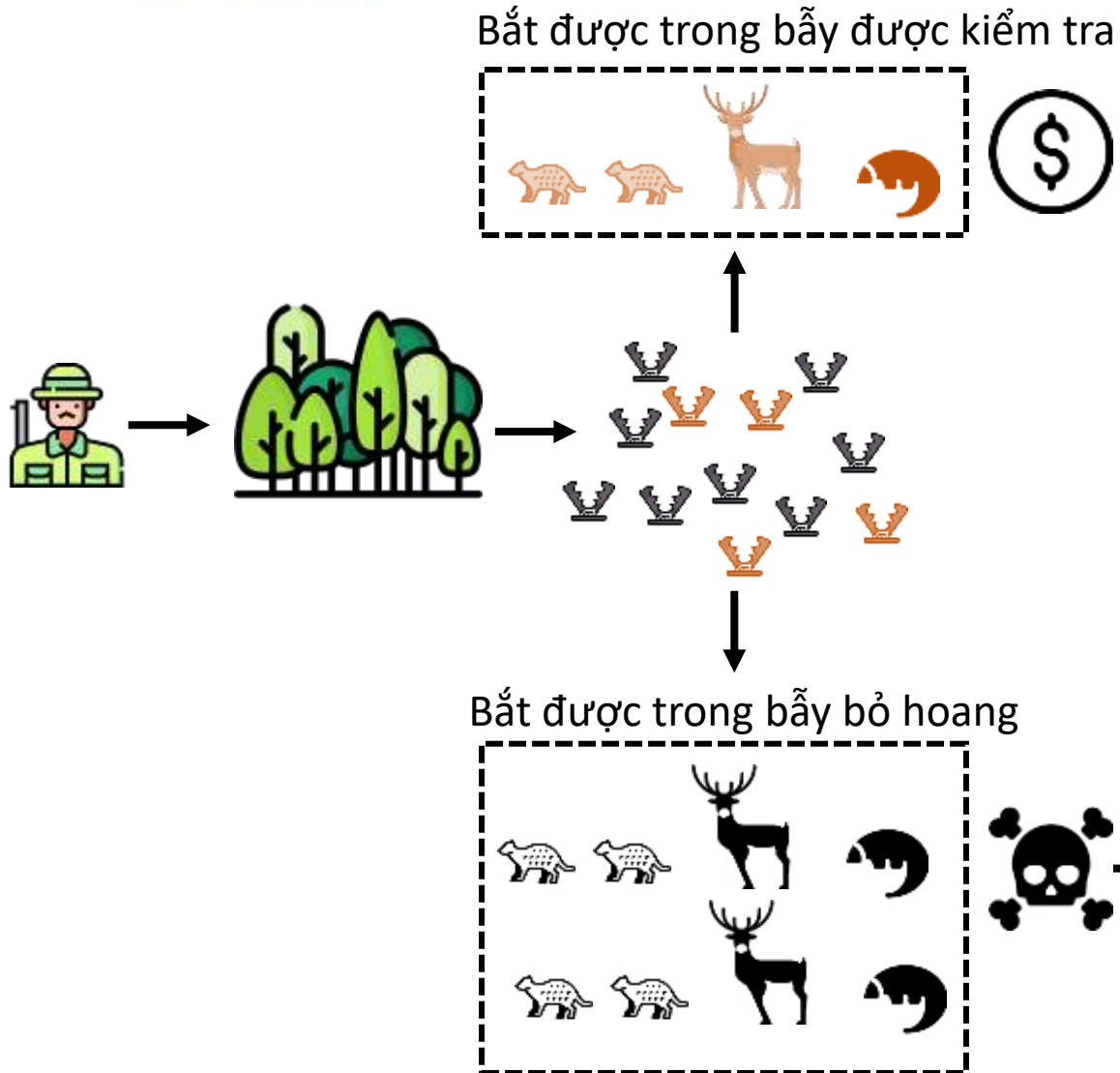

Cumulative vertebrate species recorded as extinct or extinct in the wild by the IUCN (2012) show that **Mammals are going extinct at a rate that is significantly higher than all other taxonomic groups.**

Ceballos, G., Ehrlich, P. R., Barnosky, A. D., García, A., Pringle, R. M., & Palmer, T. M. (2015). Accelerated modern human-induced species losses:

Entering the sixth mass extinction. *Science advances*, 1(5), e1400253.

Động vật hoang dã bị tận diệt

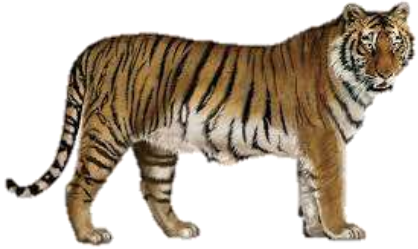
- Những kẻ săn trộm vào rừng thường nhắm vào các loài sống phổ biến trên mặt đất, sống về đêm như **cầy hương, lợn rừng và hươu**.
- Đặt hàng chục (hàng nghìn) cái **bẫy**
- Chỉ kiểm tra/giám sát **một số bẫy được chọn**
- Động vật được gom lại từ một số bẫy được kiểm tra/giám sát cho đến khi thợ săn thấy **đủ hoặc có thứ nào đó quý hiếm**
- Các **bẫy khác** được bỏ lại trong rừng trong tình trạng **vẫn hoạt động** và không được kiểm tra/giám sát, **động vật hoang dã khác** bị mắc bẫy và đau đớn đến **chết vì bị thương, nhiễm trùng, hoặc đói/mất nước**

Luôn có sự hiện hữu của trên 2 triệu cái bẫy và hàng nghìn khẩu súng trong các khu rừng ở Việt Nam

Tại sao? Thực trạng tuyệt chủng gần đây ở Việt Nam từ hoạt động săn bắt: 29 loài được cho là đã hoặc có thể tuyệt chủng ở Việt Nam

Hổ Đông dương

VQG Pù Mát

1999

Bò rừng

VQG Yok Don

???

Tê giác java

VQG Cát Tiên

2010

Báo Hoa Mai

Đắc Lắc

2008

Sao La

Quang Nam

2015

Vietnam Pheasant

KBT Khe Nước
Trong

2000

Dhole

VQG Pù Mát và
Yok Don

~2004

Eld's Deer

VGG: Yok Don

~2000

Rùa Trung bộ

Quảng Ngãi

2013

Báo gấm

KBTTN Pù Luông

2004

Hươu vàng

Yok Don

~198?

Trâu rừng

Đắc Lắc

???

Tốc độ tuyệt chủng và nguy cấp của các loài ĐVHD

- Thời gian trung bình để các loài ở Việt Nam chuyển từ mức ít quan tâm nhất sang mức cực kỳ nguy cấp là: 10,27 năm
- Thời gian trung bình để các loài ở Việt Nam từ lần đánh giá đầu tiên của IUCN đến khi bị tuyệt chủng cấp quốc gia ở Việt Nam là: 21,91 năm (dao động: 2 – 81 năm)
- Phần lớn các vụ Tuyệt chủng cho đến nay ở Việt Nam đều xảy ra trong khoảng thời gian từ 1995 – 2010 do mức độ bùng nổ của thương mại quốc tế.

178

Cực kỳ nguy cấp

Khai thác quá mức

349

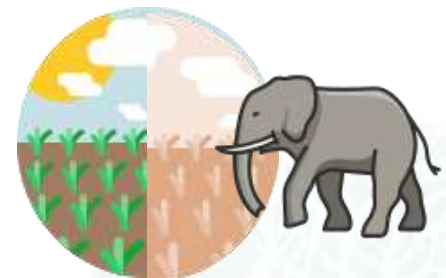
Nguy cấp

Mất môi trường sống

98

Đặc hữu

Mâu thuẫn giữa người và động vật

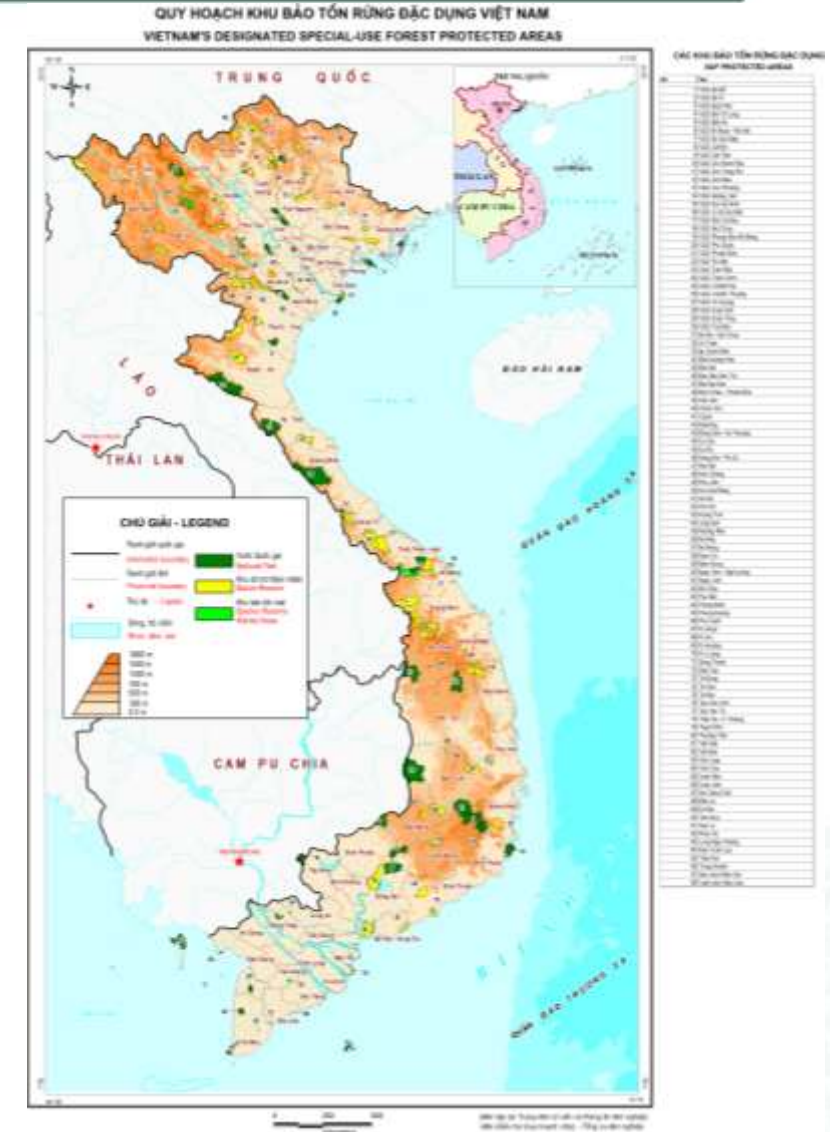
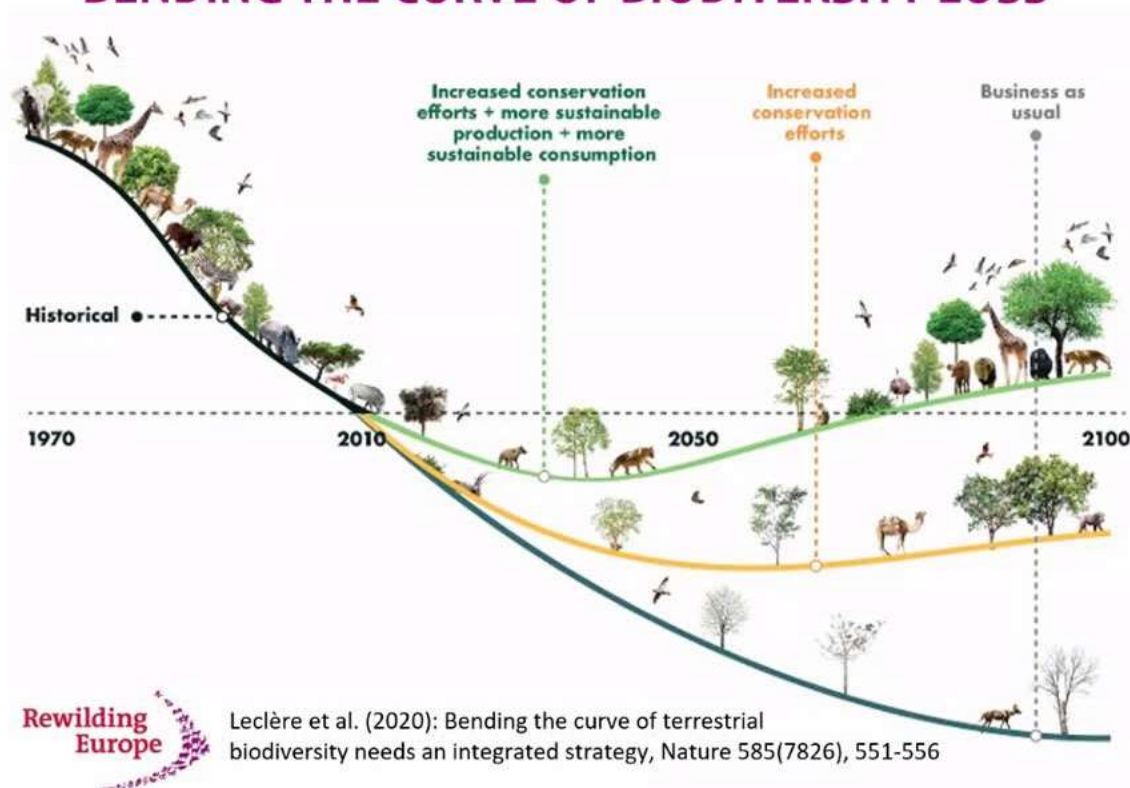
Tác động từ “Cuộc đại tuyết chủng lần thứ 6”

Bảo tồn truyền thống

- Khoanh vùng bảo vệ là cần thiết để giữ lại những gì đang có.
- Nhưng mô hình hiện tại chưa đủ đảo chiều suy thoái.
- Thiếu kết nối giữa các sinh cảnh và khả năng tự phục hồi.

BENDING THE CURVE OF BIODIVERSITY LOSS

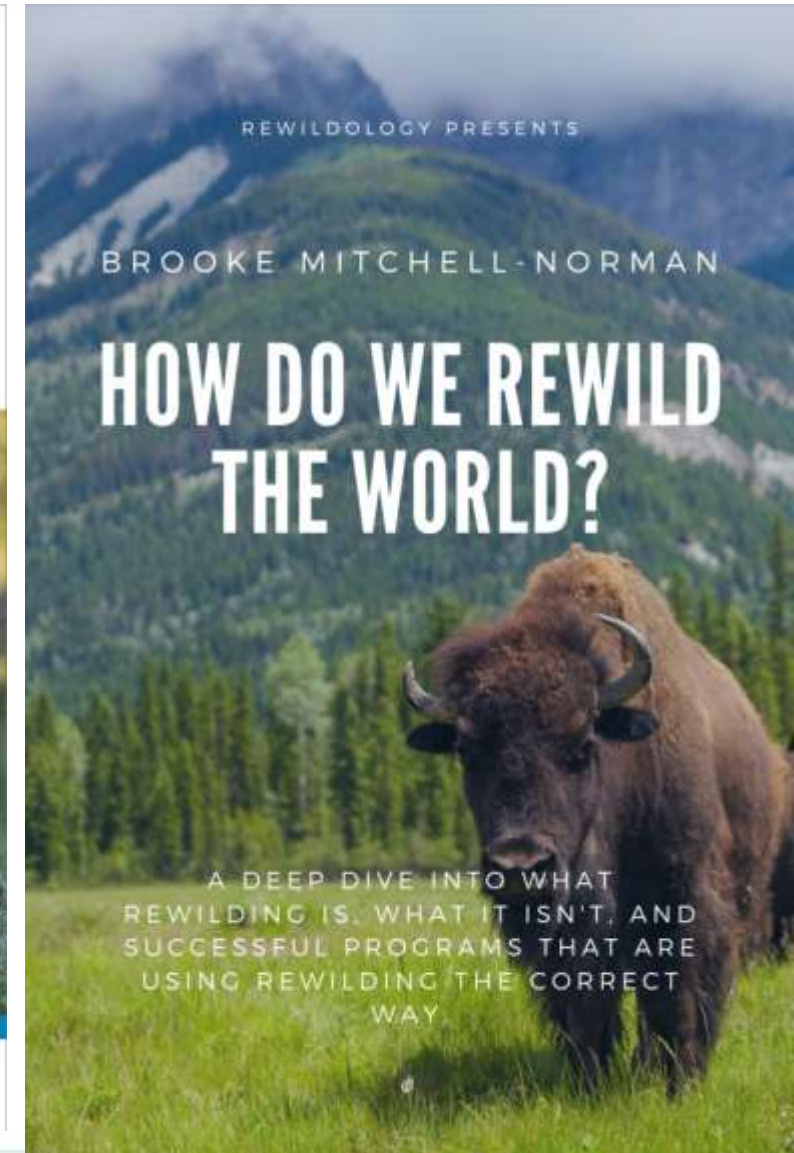
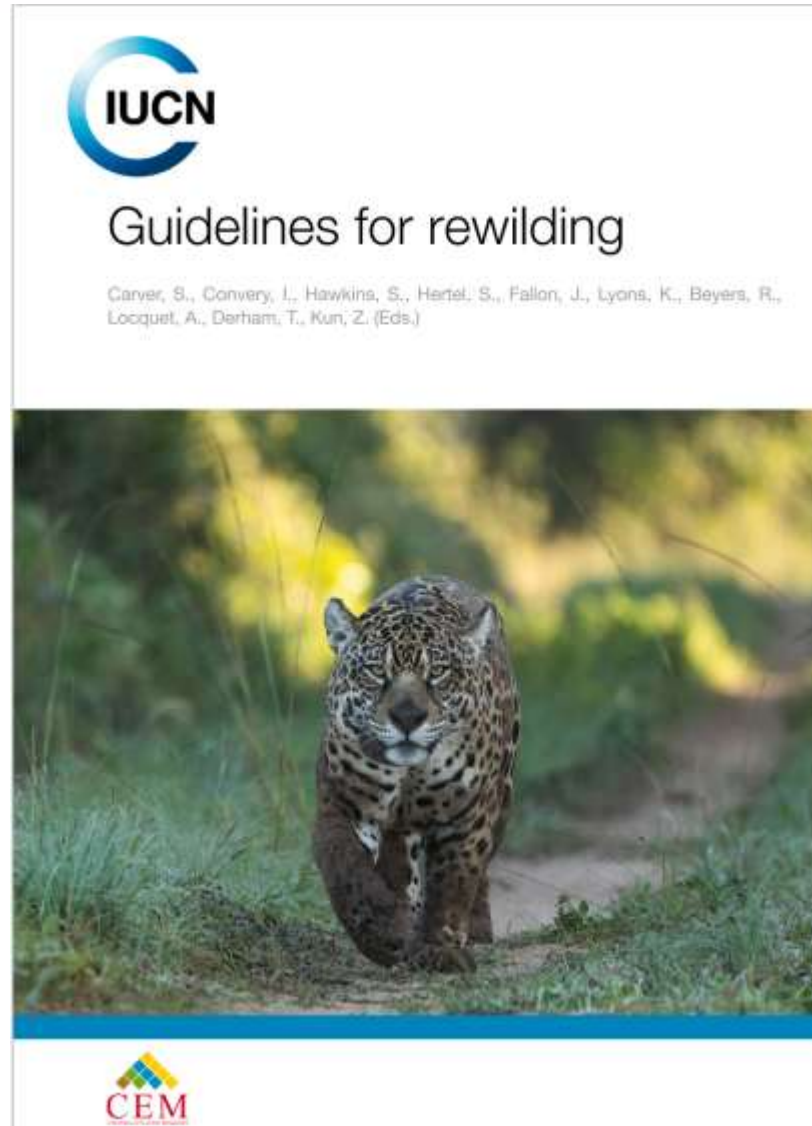

Tái hoang dã là gì?

- Phục hồi các quá trình sinh thái tự nhiên, chuỗi tương tác giữa các loài, và khả năng tự vận hành của hệ sinh thái.
- Thiên nhiên dẫn dắt, con người hỗ trợ.

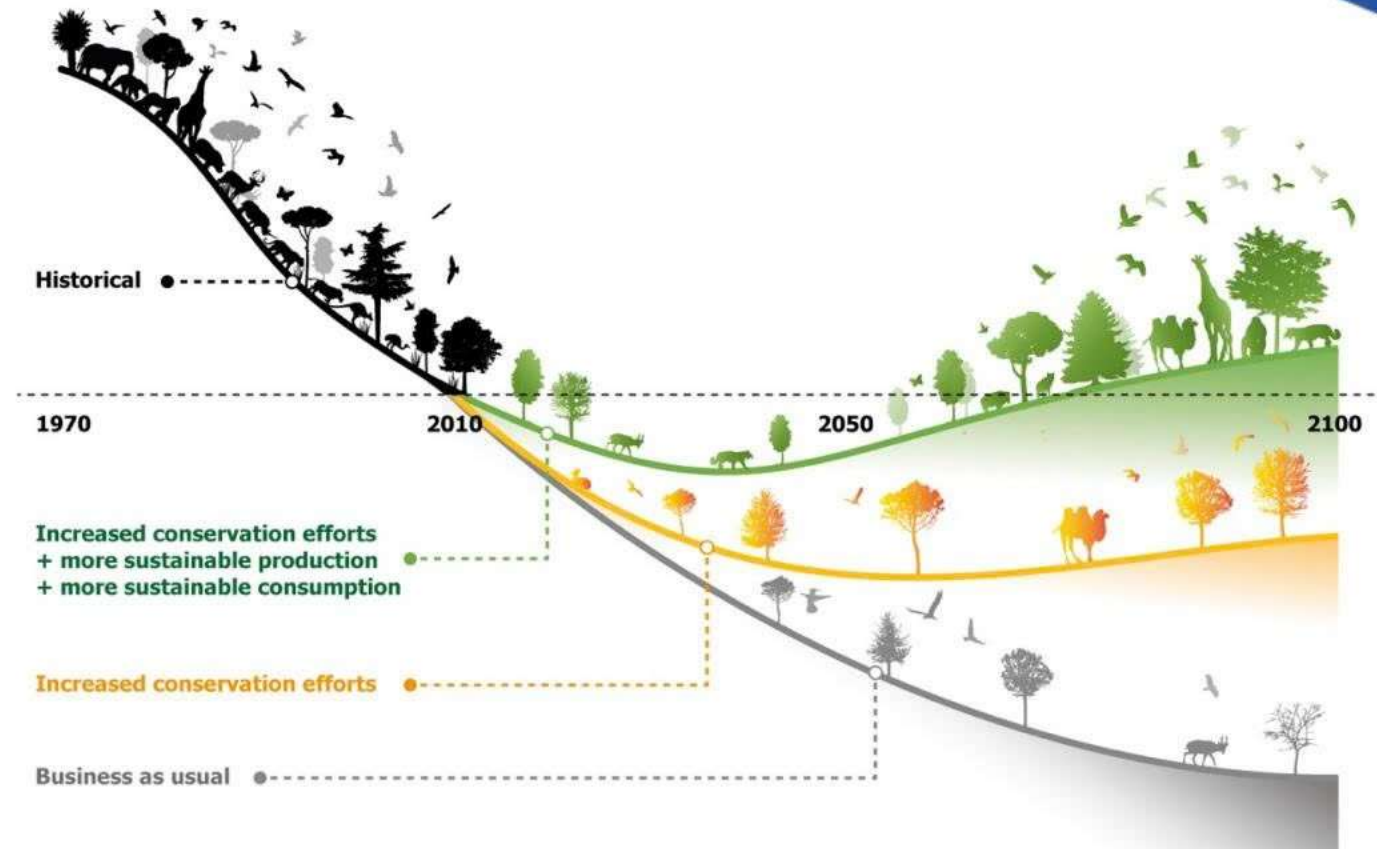
Tái hoang dã không phải là?

- Không thả động vật tự phát.
- Không buông lỏng quản lý.
- Không quay về quá khứ.

Nguyên tắc của tái hoang dã (IUCN)

- ✓ Dựa trên quá trình sinh thái.
- ✓ Quy mô cảnh quan nhưng có thể vận dụng theo từng khu vực.
- ✓ Dựa trên bằng chứng khoa học.
- ✓ Quản lý thích ứng.
- ✓ Có sự tham gia của cộng đồng.

Ba trụ cột chính trong tái hoang dã ở Việt Nam

- ✓ Phục hồi phức hợp dinh dưỡng (các loài quan trọng – Keystone species)
- ✓ Kết nối sinh cảnh – hành lang sinh thái (Quan tâm đến rừng trồng).
- ✓ Cùng tồn tại & kinh tế thuận thiên

Tái hoang dã: Giấc mơ hay Hiện thực?

- **Tái hoang dã là lựa chọn thực tế nếu Việt Nam muốn đảo chiều suy thoái sinh thái.**
- **Cần xây dựng chiến lược tái hoang dã ở Việt Nam với sự tham gia của nhà nước, các đơn vị bảo tồn và cộng đồng.**
- **Kêu gọi: Đầu tư cho thiên nhiên là đầu tư cho an ninh sinh thái và phát triển bền vững của quốc gia.**

NGUYỄN VĂN THÁI

**Giám đốc Trung tâm bảo tồn Động vật hoang dã tại Việt Nam
(Save Vietnam's Wildlife)**

thai@svw.vn